

Juhendmaterjal DRG tagasiside indikaatorite juurde

Käesolev juhendmaterjal kirjeldab üksikuid indikaatoreid ja nende arvutamisel kasutatud alusandmeid ning on abiks indikaatorite sisu mõistmisel ning andmete interpreteerimisel.

Indikaatorid põhinevad ravikindlustuse andmebaasi andmetel ning on esitatud järgmiste näitajate kohta: *casemix index* (CMI), keskmine ravil viibimine (ALOS), ravipäeva keskmine maksumus (RPKM) ja valikuliselt DRGde kasutus.

Andmed esitatakse kolmes lõikes: 1) haigla; 2) haigla liigi keskmine ja 3) HVA keskmine.

Casemix index (CMI)

Üheks laialt kasutatavaks ja informatiivseks DRG süsteemi analüüsivahendiks on CMI, mis annab lisaks siseriiklikule võrdlusele võimaluse ka rahvusvaheliseks võrdluseks.

CMI väljendab vaadeldavate ravijuhtude (RJ) hulga ehk *casemix*'i keskmist kaalu. CMId on võimalik jälgida näiteks haigla, eriala, haigla liigi, diagnoosi (vahemiku) jne lõikes. Keskmine CMI on võrdne 1-ga. CMI >1 viitab suhteliselt raskematele (suurema kaaluga) juhtudele, CMI <1 aga suhteliselt kergematele (väiksema kaaluga) juhtudele.

CMI esitatakse koos ALOSiga (vt allpool) nende erialade kohta, mis on seotud DRG-põhise rahastamisega, st välja jäävad taastusravi, psühhiaatria ja esmane järelravi.

CMI arvutatakse kõigi DRGsse grupeerunud RJ kohta, s.t. et arvesse võetakse nii need juhud, mis on tasutud DRG põhiselt, kui ka need juhud, mis on läinud erandiks (näiteks suunatud juhud, hinnaerandid, kemoterapia arved jm) ning tasutud 100% teenusepõhiselt.

CMI esitatakse kahes lõikes:

- erialad (vastavalt ravi rahastamise lepingule);
- diagnoosivahemikud (vastavalt arvele märgitud RHK-10 järgsele põhidiagnoosile).

Arvesse võetakse need erialad ja diagnoosivahemikud, kus teenuseosutajal on aasta jooksul olnud vähemalt 25 ravijuhtu ning 6 kuu jooksul olnud vähemalt 13 ravijuhtu.

CMI esitatakse statsionaarse tegevuse kohta.

CMI arvutamiseks leitakse *casemix*'i kaalude summa ja *casemix*'i kuuluvate ravijuhtude arvu suhe:

$$\text{CMI} = \frac{\Sigma (\text{kaalud})}{\Sigma (\text{ravijuhud})}$$

Kaalude summa leidmiseks korrutatakse ühe ja sama kaaluga ravijuhtude arv vastava kaaluga ning tulemused liidetakse.

Näide CMI arvutamisest

Casemix, kuhu kuuluvad X00.0 – X00.9 põhidiagnoosiga ravijuhud, jaguneb järgmiselt: 100 RJ on kaaluga 0,9, 150 RJ on kaaluga 1,1 ja 50 RJ on kaaluga 0,5. Kokku 300 RJ. CMI on 0,933.

$$\text{CMI} = \frac{[(100 \times 0,9) + (150 \times 1,1) + (50 \times 0,5)]}{(100 + 150 + 50)} = \frac{280}{300} = 0,933$$

Keskmine ravil viibimine (ALOS, average length of stay)

Rahvusvaheliselt levinud tegevusindikaatoriks on ka keskmine haiglaravil viibimine (ALOS), mis väljendab keskmist statsionaarsel ravi viibimise aega päevades. Mida lühema haiglaravi kestusega saavutatakse oodatav terviseefekt, seda efektiivsemalt on ressursse kasutatud. ALOS on lihtne vahend ka erinevate riikide, süsteemide, haiglate jm võrdluseks.

ALOS esitatakse koos CMIga (vt eespool) nende erialade kohta, mis on seotud DRG-põhise rahastamisega, st välja jäävad taastusravi, psühhiaatria ja esmane järelravi.

ALOS esitatakse kahes lõikes:

- erialad (vastavalt ravi rahastamise lepingule);
- diagnoosivahemikud (vastavalt arvele märgitud RHK-10 järgsele põhidiagnoosile).

Arvesse võetakse need erialad ja diagnoosivahemikud, kus teenuseosutajal on aasta jooksul olnud vähemalt 25 ravijuhtu ning 6 kuu jooksul olnud vähemalt 13 ravijuhtu.

ALOS esitatakse statsionaarse tegevuse kohta.

ALOSi arvutamiseks võetakse aluseks summaarne ravipäevade ja ravijuhtude arv eriala, diagnoosi vm lõikes ning leitakse ravipäevade ja ravijuhtude suhe.

$$\text{ALOS} = \frac{\Sigma (\text{ravipäevad})}{\Sigma (\text{ravijuhud})}$$

Näide ALOSi arvutamisest:

X erialal on aasta jooksul olnud 3 000 ravijuhtu, mis summaarselt kestavad 16 800 ravipäeva. Eriala ALOS on 5,6 päeva:

$$\text{ALOS} = \frac{16\,800}{3\,000} = 5,6 \text{ päeva}$$

Ravipäeva keskmine maksumus (RPKM)

RPKM väljendab keskmist kulu ühe ravipäeva kohta. See esitatakse erialade kohta, mis on seotud DRG-põhise rahastamisega, st välja jäävad taastusravi, psühhiaatria ja esmane järelravi.

RPKM sõltub ühe ravipäeva jooksul osutatud üksikute teenuste summast, s.t.

Erialadel, kus RPKM on madalam kui vastava eriala profiilse voodipäeva maksumus, on see peamiselt tingitud järgmistest asjaoludest:

- 1) ravijuht on pikem kui profiilsete voodipäevade maksimumarv ning raviarvel on järelravi voodipäevad, mille piirhind on odavam kui vastava eriala profiilse voodipäeva piirhind;
- 2) eriala raviarvete seas on hooldaja raviarveid, kus on ravipäevadena kasutatud põetuse/hoolduse voodipäeva (kood 2048), mille piirhind võrreldes erialajärgse profiilse voodipäevaga on oluliselt odavam.

Arvesse võetakse need erialad, kus teenuseosutajal on aasta jooksul olnud vähemalt 25 ravijuhtu ning 6 kuu jooksul olnud vähemalt 13 ravijuhtu.

RPKM esitatakse statsionaarse tegevuse kohta.

RPKM arvutamiseks võetakse aluseks summaarne ravipäevade arv ning ravikulu vastaval erialal ning leitakse nende suhe:

$$\text{RPKM} = \frac{\Sigma (\text{ravikulu})}{\Sigma (\text{ravipäevad})}$$

Näide RPKM arvutamisest:

X erialal on aasta jooksul olnud 2 000 ravipäeva, mille ravikulu on 115 000 EUR. Eriala RPKM on 57.50 EUR:

$$\text{RPKM} = \frac{115\,000}{2\,000} = 57.50 \text{ EUR}$$

Andmeesitus

Indikaatorid on HVA haiglatele kättesaadavad haigekassa kodulehel kasutades kasutaja nime ja parooli abil. HVA-sse mittekuuluvatele teenuseosutajatele haigekassa kodulehe kaudu indikaatoritele ligipääs puudub.

Indikaatorid esitatakse kahel viisil:

- 1) Algandmetena *excel*'is, mis annab kasutajale võimaluse andmeid vastavalt vajadusele joonisteks või tabeliteks vormistada. Algandmete seas esitatakse ka RJ arv, mis annab infot tegevuse aktiivsuse kohta, kuid mida joonistel ei kuvata.
- 2) Joonistena:
 - a. CMI ja ALOS erialati
 - b. CMI ja ALOS diagnoosivahemike kaupa
 - c. RPKM erialati

Kõikide DRG tagasiside puudutavate küsimuste korral on teenuseosutajal võimalik pöörduda haigekassa piirkondliku osakonna poole, kes haldab tema ravi rahastamise lepingut.

Haigekassa ei vastuta teenuseosutajate poolt andmete kasutamise ja kolmandatele osapooltele edastamise eest.